

Norge og Sverige), 2 imod (Portugal og Sydafrika) og 26 lande afstod (hvoriblandt Danmark, Finland og Island).

Begge resolutioner om Sydafrikas racepolitik var dermed vedtaget af komiteen.

I plenarforsamlingen stemtes først om de 31 landes resolution.

Ved en delafstemning omfattende de paragraffer, der omhandlede sanktionerne imod Sydafrika og henvisning til sikkerhedsrådet, blev stemmetallene 48 for, 31 imod, og 22 lande afstod. Da der i plenarforsamlingen udkrævedes to trediedeles flertal, blev disse paragraffer således ikke vedtaget. Det besluttedes derefter at undlade afstemning om resolutionsforslaget i øvrigt.

De 8 landes forslag kom også til delafstemning efter anmodning af Danmark og Storbritannien.

Herved udgik den sidste del af det æthiopiske ændringsforslag, og det sovjetiske og det pakistanske ændringsforslag faldt. Forslaget i sin oprindelige skikkelse vedtoges derefter med 97 stemmer for, 2 imod og 1 abstention.

Debatten.

Specialkomiteens debat strakte sig over 22 møder, og i alt 70 talere tog ordet.

Bemærkelsesværdigt er det, at Sydafrika i år gav møde under hele debatten, og at udenrigsminister Eric Louw, i indledende og afsluttende indlæg, fandt anledning til at præcisere Den sydafrikanske Unions syn på FN's behandling af apartheidspørgsmålet. Da flere delegationer, heriblandt den amerikanske, fandt det et opmuntrende tegn, at Sydafrika i år havde besluttet sig til at deltage i debatten, pointerede hr. Louw, at hans land i år var repræsenteret, ikke for at drøfte, endside for at retfærdiggøre den sydafrikanske regerings holdning, men alene for at afvise de grundløse beskyldninger, som uophørligt blev rettet mod hans land, og for at påvise, at de handlinger, som Sydafrika blev beskyldt for, praktiseredes i adskillige af de anklagende lande.

Sammenholdes debatten med drøftelserne om apartheidpolitikken under tidligere samlinger, var drøftelserne i år præget af en betydeligt skarpere tone over for Sydafrika, først og fremmest fra de afrikanske landes side, og spørgsmålet om at overveje Sydafrikas fortsatte medlemskab af FN og

om gennemførelse af vidtgående og virkningsfulde sanktioner over for Sydafrika blev bragt på bane i mere utålmodige og indtrængende vendinger end tidligere.

I sin åbningstale fremhævede udenrigsminister Louw, at „Sydafrikas politik er *vort* anliggende“ og ikke en sag for De Forenede Nationer eller for de medlemslande, som på ny havde bragt dette spørgsmål på dagsordenen. I lyset af pagtens artikel 2 (7) havde de 46 forslagsstillere, som støttede optagelsen af punktet, ingen „konstitutionel“ ret til at indbringe dette spørgsmål for FN. Ej heller var de moralsk berettiget hertil, da mange af forslagsstillerne selv havde gjort sig skyldige i diskrimination og krænkelse af menneskerettighederne. „Hvor mange af forslagsstillerne, som rettede anklager mod Sydafrika, er kommet til De Forenede Nationers domstol med rene hænder?“.

Blandt de skarpeste talsmænd for iværksættelse af rigoristiske sanktioner imod Den sydafrikanske Republik var Ghana, som fandt, at verden længe havde været for tålmodig og tolerant i sin holdning over for Sydafrika. Tiden var nu inde til „positiv handling“ i form af sanktioner, og man burde overveje en opfordring til sikkerhedsrådet om at optage spørgsmålet om at ekskludere Sydafrika af FN. Ghanas repræsentant omtalte de finansielle interesser, som amerikanske, britiske og tyske firmaer har i Sydafrika, og „den tilsyneladende uvillighed hos de pågældende regeringer til at indtage en fast holdning mod Sydafrika i racespørgsmålet“.

Blandt andre lande, som skarpt fordømte Den sydafrikanske Republiks racepolitik og gik ind for sanktioner, skal nævnes Libyen, Liberia, Senegal, Nigeria og Indonesien. Medens Pakistan ikke kunne gå så langt som til at anbefale eksklusion af Sydafrika, gjorde man sig til fortalere for indførelse af olieembargo imod landet.

Fra Østblokkens side tilsluttede man sig det afrikanske resolutionsforslag om sanktioner, der ifølge den sovjetiske delegerede (Zorin) repræsenterede de „minimale“ skridt, plenarforsamlingen nu burde gennemføre. De kommunistiske lande benyttede i øvrigt debatten til skarpe propagandaudfald.

Storbritannien, New Zealand, Irland, Japan, Australien, Frankrig, Østrig og de